

Z odborného posudku této knihy

„Nejen, že obsah těchto vyprávění ohrožuje stabilitu, rozum, mravnost etc., ale jejich autor si ještě ke všemu opravdu myslí to, co tady napsal! Sám přiznává, že to považuje za důležitější než filozofii a vědu, a plete si svoje výmysly s náboženstvím. Co horšího: Jeho fabulace obsahují čtená zrnka Pravdy, kterými se pokouší dodat své pouhé zkušenosti zdánlivou věrohodnost. Je zde vychrleno právě to, o čem je ve filozofii i vědě třeba mlčet.

Všechny místopisné údaje jsou bohužel skutečné, neboť autor si do reálných míst promítá své představy, což ještě ke všemu jinde fotograficky dokumentuje. (Neví ovšem, že hospody byly objeveny až na sklonku antiky.) Je ostatně patrné, že není schopen ani elementárního rozlišování příčin a následků, že nerespektuje consecutio temporum a nezastaví se ani před logickými spory uvnitř svých vlastních tezí.

Závěrem s lítostí konstatuji, že k vyhotovení tohoto pamfletu autor zneužil možností techniky založené tím nejpřísněji logickým myšlením, totiž PC Hermés, který si k podobným podlým účelům sám sestavil, aniž by respektoval default nastavení frekvencí. (Domníval se totiž, že rychleji běžící procesor může dohonit motherboard, který jen zdánlivě stojí.)“

Císařovy nové šaty a želva

Když se želva vzpamatovala z toho, jak ji kdysi Hermés vydlabal, aby z jejího krunýře vynalezl lyru (můžeš si to vyložit třeba tak, že z krunýře jiné chudinky želvy), vyrazila raději mezi lidi, aby se cítila bezpečněji než na opuštěných Kyllénských horách, kde na ni číhalo mnohé nebezpečí. Řekla si totiž, že lidé stanovili zákony, kterými chrání sebe i ji, takže jí mezi nimi bude lépe. Lidé jsou prý rozumní. Zákony a rozum snad ochrání líp než krunýř, který jí přinesl záhubu, když se tolik zalíbil nápaditému Hermovi. Nevzdělaná horská želva ze samoty nemohla vědět, že lidské zákony a lidský rozum jsou taky krunýřem, který lidé vydlabávají, bohužel ne kvůli hudbě a hře, nýbrž kvůli sebevědomí nebo zisku.

Císařským zákonem byl právě vyhlášen nový Rozum: Zatímco prostí lidé si myslí, že to, co vidí, slyší, hmatají a cítí nebo chutnají, to že taky je, tak že ve skutečnosti nic z toho není, ale je jenom to, co se nedá vyvrátit, tedy Rozum císaře pána, který mu ušili jeho poradci. To je Pravda sama. Jest a nic jiného není. Jest a všechno ostatní je jenom zdání. Ani to zdání něčeho prožívaného by prý nebylo, nebýt tohoto císařsky vládnoucího Rozumu, jehož klamným stínem to zdání je (totiž: ono přece není).

Na oslavu tohoto nového věčného Rozumu císař právě pořádal menší recepce. Přijímal vyslance i poslance a pečlivě vybrané zástupce lidu. Všichni velebili majestát jedině Pravdy, mluvili o zá-

Tak už zase citýrujeme to nebohé zvíře, které nemůže za nic jiného, než že má užitečný krunýř, ve kterém se pěkně batolí po horách.

Želva, Císař pán, Pepíček,
Achilleus, Odysseus, Zénón
Elejský a další

konnosti, právu, poznání, pokroku atd. Mezi zástupce lidu bylo nedomyšleně zařazeno i několik dětí. Zvláště nezodpovědným se ukázal výběr Pepíčka. Ten se opovážil císaře pána zeptat, kde že ten Rozum má: „Císaře vidím, ale ten jeho Rozum né! Slíbili mi, že uvidím císaře pána, jak bydlí v Pravdě a skví se novým šatem Rozumu. Se mi zdá, že je to podfuk!“

Pepíček měl štěstí, že vladař byl osvícený a zrovna v dobré náladě, takže před cizími vyslanci nechtěl nařídít nápravu Pepíčka v nějakém vzdělávacím ústavu. Místo toho se rozhodl, že Pepíčka a s ním i všechny myslitelné budoucí pochybovače jasně přesvědčí o nepohnutosti Pravdy. Tak nebude moci nikdo říkat, že Rozum byl ustanoven svévolně nebo násilně. Císař se tedy rozhodl uspořádat velikou a slavnou veřejnou soutěž za účasti všeho lidu. Do soutěže se museli přihlásit všichni běžci, aby se do závěrečného kola dostal ten, na jehož běhu se ukáže Pravda sama a klamnost Pepíčkovy zaostale dětinské argumentace, která se dovolává něčeho, co vidí. Profesionální i amatérští běžci se do soutěže jen hrnuli, protože si mysleli, že závěrečným vítězným během získají určitě slávu a možná taky peníze.

Do finále se však řízením Osudu proti vlastní vůli dostal jistý Achilleus, svérázný mladý aristokrat, který se před soutěžemi skrýval na maličkém ostrově Skýru, kde vedl poněkud rozverný život. To bylo ovšem dalším neštěstím pro zdárný průběh akce. Achilleus běhal opravdu moc rychle a hlavně si do ničeho vůbec nechtěl nechat mluvit. Nedodržoval zdravou životosprávu sportovce, jedl tučné skopové místo tabletek, myslel spíš na sex než na rozum, snadno se rozčílil. Nebyl to vhodný vzor pro mládež, ba ani neuzavíral smlouvy se sponzory a s reklamními agenturami. Protože neuměl číst, tak na sobě nechtěl mít žádné nápisy. Nesledoval televizi, protože se raději věnoval jistě půvabné dívce, kterou zajal, nebo nemírně pil s kamarádem až do rána. Tak se stalo, že to, co věděli všichni, se on sám dozvěděl až od Chryseovy dcery, která si při hojné snídani četla v posteli noviny. Tiskový mluvčí císaře pána oznamoval všemu lidu: „Dnes bude na olympijském stadionu veřejně předveden závod, ve kterém nejrychlejší běžec Achilleus nedohoní ani nejpomalejší a nejzaostalejší želvu.“ Achilleus vybuchl: „Já že mám závodit s želvou? A prohrát? ... (pokračování Achilleovy řeči nelze z důvodu veřejné mravnosti dále přesně citovat)!!!“

Míra Achilleova hněvu neznala mezí! Rozcupoval noviny, šíleným během se vrátil k paláci císařovu, opilecky bouchal na vrata a mocně řval rykem žalovatelného obsahu. Rek polobožského původu se cítil potupen a hodlal vyvrátit z kořene celé císařství. Jedině důvtip císařova tiskového mluvčího (jistého Odyssea, který se ovšem později dostal také do určitých potíží na moři) dokázal Achillea přimět k rozumu. Přesvědčil ho, že je nutno myslet politicky. Zájem císařství je také zájmem jeho, takže tedy ve vlastním zájmu nemá dnes dohonit želvu, neboť by tím on, aristokrat, podporoval klamně mínění obyčejného davu.

A co zatím dělá naše milá želva? Užívá si pohodlí a bezpečí zoologické zahrady a připravuje se na vítězný závod. Tady ji nebude nikdo vydlabávat! Tady bude ověncena jako vítězka v běhu! Když je

prý zajištěno, aby ji ten bláznivý Achilleus nedohnal, tak ji nemůže ani uvařit a sníst. Ani Pepíček ji prý nebude smět škádlit!

Nejslavnější závod o Rozum začíná! Svlčený Achilleus rozladěný kocovinou a politickou smlouvou stojí na startovní čáře. Velkomyslně souhlasí s tím, aby želva dostala náskok půlku dráhy. K tomu samotnému není potřeba žádná politika, je přece frajer a nejrychlejší běžec světa. Ať se ta zatracená želva hrabe, kudy chce, nebýt politiky, tak by ji doběhnul, sotva by vůbec trochu popolezla. Želva je slavnostně přinesena na svoji startovní pozici v půlce běžecké dráhy a je jí polopaticky vyloženo, kterým směrem má lézt. Pepíček sedí v čestné lóži v blízkosti samotného císaře, aby všechno dobře viděl a mohl se přesvědčit o klamnosti mínění prostých lidí.

Slavný mezinárodní rozhodčí Zénón Elejský dává výstřelem šípů běžcům povel ke startu! Želvě je povel pro všechnu jistotu ústně sdělen na jejím místě. Želva začíná usilovně popolézat směrem k cílové pásce! Císař a jeho klaka jí hlasitě fandí. Pepíček se čemusi diví. Achilleus se zaraženě motá kolem startovní čáry a vytřeštěným zrakem sleduje Zénonův šíp. Neměl v noci tolik pít! Ten fígl rozhodčího s šípem ho teď znovu naštvál. To jim nestačí jeden podfuk, že to smluvili se mnou?

Hněv Achilleův je opět mocnější než Rozum! Povzbuzován opilým kamarádem, půvabnou dívkou a Pepíčkem vyráží polobožský dlouhonohý hrdina na dráhu! Jeho hrud' jej žene vpřed, písek létá od jeho nohou, v mžiku zběsile předbíhá želvu (za hlasitého pískotu císařské ochranky a představitelů vědy), řítí se druhou půlkou dráhy k cíli pro nepomíjivou slávu hrdiny, který zemře mlád! Rychlost jeho běhu je příčinou, že než se začne svolávat Komise Pro Nepohnutou Pravdu, která má nastalou situaci řešit, je hrdina už v cíli! Většina diváků je tak unesena, že přes všechna informační opatření jásá. Želva stále usilovně leze, protože se dívá do země a neviděla, jak ji Achilleus předběhl. Ostatně, proč by se dívala, přece jí řekli, jak to má celé správně být.

Pepíček nevychovaně ječí na císaře pána: „Achilleus vyhrál! Achilleus vyhrál! Dyt' sem to říkal! Nejsem blbej!“ V nastalém zmatku si nikdo ani nevšiml, že taky želva po nějakém čase konečně dolezla do cíle. Situaci zachraňuje verdikt rozhodčího: „Achilleus nedohonil želvu.“ Nesouhlasný pískot davu však chce rozhodčího lynčovat!

Mezinárodní rozhodčí se ujímá slova: „Neukvapujme se, občané. Víme přece, že želvu nemůže dohonit nikdo, tedy ani Achilleus. To, co si někteří rebelové myslí, že viděli, je nejsoucím zdáním. My, zastánci Rozumu, Pravdy, Svobody a Zákona, se musíme proti takovým pokusům o destabilizaci samotných základů našeho myšlení rozhodně postavit! Dokážu zde přítomnému rebelovi Pepíčkovi, že tomu tak jest! Bude to moci veřejně uznat, a to silou argumentu myšlení, který může sám sledovat, nikoliv zastaralými prostředky práva útrpného! Pepíčku, pojď sem!“

Achilleus chvatně odjíždí s kamarádem na Skýros a Pepíček předstupuje před tribunál Pravdy, aby vlastními odpověďmi na předkládané otázky nahlédl klamnost svého mínění o Achilleově vítězství. Aristotelés pilně zaznamenává každé slovo a laertský písař Diónenés zase mohutně fabuluje.